PIETER NIEUWLAND COLLEGE
havo | vwo | vwo-plus

HELDER & AFWISSELEND

Programma van toetsing onderbouw (PTO)

Leerjaar 2026 – 2027

HAVO 3

Versie 1.1 laatst bijgewerkt op oktober 2026

Inhoudsopgave

Inleiding 3
Toetsprotocol onderbouw 4
Aardrijkskunde 6
Bedrijfseconomie 6
Biologie 6
Duits 6
Economie 7
Engels 7
FLE 7
Future Skills 8
Frans 8
Geschiedenis 8
Kunst en beeldende vorming 9
Lichamelijke opvoeding 9
Maatschappijwetenschappen 9
Muziek 9
Natuurkunde 10
Nederlands 10
Scheikunde 10
Wiskunde 10

Inleiding

Welkom bij het PTO-boekje van schooljaar 2026-2027

In dit boekje vind je alle afspraken en regels over toetsen in de onderbouw. Daarnaast vind je een overzicht van alle toetsen en opdrachten die je dit schooljaar krijgt, inclusief de bijbehorende weging. Zo weet je precies hoe je eindcijfer wordt berekend.

Je eindcijfer is belangrijk, omdat het bepaalt of je kunt overgaan naar het volgende leerjaar. De precieze overgangsnormen (bevorderingsnormen) vind je in de schoolgids.

Heel veel succes dit schooljaar!

Jamie Happé (afdelingsleider B1, B2, en H3)

Toetsprotocol onderbouw

Proefwerkweek

- In klas 1 t/m 3 is er alleen aan het einde van het schooljaar een proefwerkweek met uitzondering van 3 havo. Leerlingen 3 havo hebben twee proefwerkweken (maart/april en einde van het schooljaar).

Aantal toetsen per dag en week

- Je hebt nooit meer dan 1 proefwerk per dag en maximaal 3 proefwerken per week.
- In overleg met de afdelingsleider kan dit soms 4 proefwerken per week worden.
- Je hebt nooit meer dan 1 SO per dag en maximaal 4 SO's per week.
- Je hebt maximaal 1 toets waarvoor je moet leren per dag met uitzondering van de proefwerkweek.
- Voor leerlingen in 3 havo gelden in het laatste blok (vervroegd profiel) aparte afspraken. Vanwege clustergropen is het niet altijd mogelijk aan de bovenstaande afspraken te voldoen. In overleg met de afdelingsleider mogen zij maximaal 2 toetsen per dag hebben waarvoor geleerd moet worden.

Planning en afspraken

- Elk vak werkt met een PTO. Daarin staat welke toetsen je krijgt.
- De schoolleiding mag altijd afwijken van het PTO.
- Secties maken afspraken over de normering van de vragen/antwoorden.

Voortschrijdend gemiddelde

- Je cijferlijst is een voortschrijdend gemiddelde. Dat betekent dat al je cijfers bij elkaar worden opgeteld en gemiddeld.

Proefwerken (PW's)

- Worden minimaal 2 weken van tevoren opgegeven (mondeling en in Magister).
- Worden binnen 2 weken nagekeken en besproken, daarna staat het cijfer in Magister.
- Wegen zwaarder: 2 t/m 6 keer.
- In de week vóór de proefwerkweek mogen geen proefwerken worden gegeven.

Schriftelijke overhoringen (SO's)

- Worden minimaal 1 week van tevoren opgegeven (mondeling en in Magister).
- Worden binnen 2 weken nagekeken en besproken, daarna staat het cijfer in Magister.
- Moeten nagekeken zijn voor een proefwerk als de stof in dat proefwerk terugkomt.
- Wegen minder zwaar: 1, 2 of 3 keer.
- In de week vóór de porefwerkweek mogen geen SO's worden gegeven.

Huiswerkoverhoringen (HO's)

- Gaan alleen over het opgegeven huiswerk.
- Worden niet vooraf aangekondigd.
- Duren maximaal 20 minuten.
- Moeten binnen 1 week nagekeken en besproken zijn.
- Wegen 1 keer.

Onregelmatigheden (fraude)

- Als je spiekt of verboden hulpmiddelen gebruikt, wordt de toets ingenomen.
- De docent bespreekt dit met de afdelingsleider.
- Een maatregel kan zijn dat je een 1 krijgt.

Projecten, werkstukken, presentaties, lees- en luistertoetsen

- Worden minimaal 2 weken van tevoren aangekondigd (mondeling en in Magister).
- Tellen niet mee bij het maximum aantal proefwerken of SO's per week.
- De weging hangt af van hoe groot de opdracht is.

Inhalen van toetsen

- Als je een toets mist door ziekte of een medische afspraak, moeten je ouders dit op tijd melden.
- Je hebt recht op een inhaaltoets. Deze moet je binnen 2 weken na terugkomst inhalen.
- Maak zelf een afspraak met de docent. De docent bepaalt wanneer je de toets inhaalt.
- Bij ongeoorloofd verzuim (spijbelen) krijg je een 1.

Herkansen 3 havo

Alleen leerlingen uit 3 havo hebben recht op een herkansing:

- Eén herkansing uit de eerste proefwerkweek (maart/april).
- Fraude-toetsen mogen nooit herkanst worden.
- Als je ziek was tijdens de proefwerkweek en toetsen moet inhalen, vervalt je herkansing.

Aardrijkskunde

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
AK311	PO Waterweek	1	PO
AK312	PW H1 Wereldhandel	3	PW
AK313	PW H2 Schatkist Aarde	3	PW
AK314	PW H3 Migratie	3	PW
AK321	PW H4 Energietransitie (Toetsweek 1)	3	PW
AK322	Topo Midden-Oosten	1	SO
AK323*	Eindproject H5 Deel 1 (Toetsweek 2)	3	PW
AK324*	Eindproject H5 Deel 2	3	PO

=*Vervroegd profileren

Bedrijfseconomie

Toetscode	Stofaanduiding	Toetsvorm	Weging
BE311*	Consumptief krediet, hypotheken	SO	2
BE312*	Consumptief krediet, hypotheken, sparen	PW	4

=*Vervroegd profileren

Biologie

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
BZ311	Thema 6 (boek 2b) Ecologie en duurzaamheid + Taken	6	PW
BZ312	Thema 6 Presentatie	2	PO
BZ313	Waterweek	2	PO
BZ314	Thema 1 (boek 2a) Verbranding en ademhaling	6	PW
BZ321	Thema 5 (boek 2b) Erfelijkheid en evolutie + Taken (Toetsweek 1)	6	PW
BZ322*	Microbiologie	2	PO
BZ323*	Eigen Onderzoek	2	PO
BZ324*	Microscopische vaardigheden	1	PR

=*Vervroegd profileren

Duits

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
DU311	Kapitel 1	4	PW
DU312	Kapitel 2	4	PW
DU313	Kapitel 4	4	PW
DU321	MO Kapitel 5	2	MO
DU322	(Kijk-)luistertoets	2	SO

DU323	Vaardighedendossier	3	PO
DU324*	Kapitel 6	4	PW
DU325*	Leestoets	4	PW

*****=*Vervroegd profileren*

Economie

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
EC311	Jongen Consumenten H1 (14 blz) **(AE)**	1	SO
EC312	Ruilproject **(AE)**	2	PO
EC313	Jongen Consumenten H1 + H2 (14+13 blz) **(AE)**	4	PW
EC314	Jongen Consumenten H3 (9 blz), Kiezen en werken H3 + H4 (8+12 blz) **(BE)**	4	PW
EC321	Kiezen en werken H1 + H2(11+12 blz) **(AE)**	2	SO
EC322	Kiezen en werken H1 + H2 (11+12 blz), Jongen Consumenten H4 (9 blz) **(AE)**	4	PW
EC323*	Rekonomie havo H1 t/m H3 (20 blz), Jong & Oud H1 (5 blz), H5 (8 blz), H6 (7 blz), H7(4 blz) **(AE)**	4	PW
EC324*	Cumulus geldzaken: consumptief krediet, hypotheken, sparen, trouwen en scheiden **(BE)**	4	PW

*****=*Vervroegd profileren*

Engels

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
EN311	Unit 1	4	PW
EN312	Leestoets 1	4	PW
EN313	Unit 2	4	PW
EN314	Leestoets 2	4	PW
EN315	Luistertoets 1	4	PW
EN316	Boektoets 1	4	PW
EN321	Unit 3	4	PW
EN322	Toetsweek 1:Use of English Unit 1-3	4	PW
EN323	Kijk- en Luistertoets	4	PW
EN324	Handelingsdeel	O/V/G	PO
EN325	Presentatie	2	MO
EN326	Boektoets 2	4	PW
EN327	Toetsweek 2: Leestoets 3	4	PW

FLE

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
FLE301	Thema 1 Music	4	PO
FLE302	Thema 2 Movies	4	PO
FLE303	Thema 3 werkhouding	O-V-G	PO

FLE304	Thema 4 CAE	2	PO

Future Skills

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
FS311	Mediawijsheid: technologische impact – Fake or Real	3	PO
FS312	Mediawijsheid: Chatbot toepassingen	1	PO
FS321	Computational Thinking: Python – lessen en oefeningen	4	SO
FS322	Computational Thinking: basisscripts en uitvoer	3	PO
FS323	Computational Thinking: besturingsstructuren	2	PO

Het vak Future Skills moet uiteindelijk met een voldoende worden afgesloten om bevorderd te worden naar het volgende leerjaar

Frans

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
FA311	PW 1	4	PW
FA312	PW 2	4	PW
FA313	Luistertoets 1	2	SO
FA314	PW3	4	PW
FA321	Leestoets 1	4	PW
FA322	PW4 (Toetsweek 1)	4	PW
FA323*	PW5	4	PW
FA324*	Leestoets 2 (Toetsweek 2)	4	PW

**=Vervroegd profileren*

Geschiedenis

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
GS311	Hoofdstuk 1	4	PW
GS312	Hoofdstuk 2	4	PW
GS313	Hoofdstuk 3	4	PW
GS321	Hoofdstuk 4 (Toetsweek 1)	4	PW
GS322*	Hoofdstuk 1 tm 4 (Toetsweek 2)	4	PW
GS323*	Genealogie	3	PO

**=Vervroegd profileren*

Kunst en beeldende vorming

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
KUBV311	1.1 Surrealisme 1	4	PO
KUBV312	1.2 Surrealisme 2	6	PO
KUBV313	1.3 Kunstbeschouwen presentatie	2	HO
KUBV314	2.1 Stop motion 1	2	PO
KUBV315	2.2 Stop motion 2	4	PO
KUBV316	Gedrag werkhouding schoonmaken	2	PO
KUBV321	3.1 Expressionisme 1	4	PO
KUBV322	3.2 Expressionisme 2	4	PO
KUBV323*	4.1 Modernisme 1	4	PO
KUBV324*	4.2 Modernisme 2	4	PO
KUBV325*	4.3 Modernisme 3 kunstbegrippen	4	PW
KUBV326*	Gedrag werkhouding schoonmaken	2	PO

**=Vervroegd profileren*

Lichamelijke opvoeding

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
LO311	Activiteit 1: Turnen; hurkwendsprond	1	PO
LO312	Algemene Bewegingsvaardigheden	1	PO
LO313	Inzet, Gedrag, Samenwerken	4	PO
LO314	Activiteit 2: Badminton	1	PO
LO315	Activiteit 3: Freerunnen	1	PO
LO316	Algemene Bewegingsvaardigheden	1	PO
LO317	Inzet, Gedrag, Samenwerken	4	PO
LO321	Activiteit 4: Lesgeven	1	PO
LO322	Algemene Bewegingsvaardigheden	1	PO
LO323	Inzet, Gedrag, Samenwerken	4	PO
LO324	Activiteit 5: Flagfootball	1	PO
LO325	Algemene Bewegingsvaardigheden	1	PO
LO326	Inzet, Gedrag, Samenwerken	4	PO

Maatschappijwetenschappen

Toetscode	Stofaanduiding	Toetsvorm	Weging
MAW101*	Nader te bepalen	PO	1
MAW102*	Nader te bepalen	PO	1
MAW103*	Nader te bepalen	PW	3

**=Vervroegd profileren*

Muziek

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
MU311	Reggae	1	MO
MU312	Songwriting	1	MO
MU313	Podcast	1	MO
MU314	Garageband	1	PO

Natuurkunde

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
NA311	PW H1 en H8	4	PW
NA312	PO H1 en H8	1	PO
NA321	PO H2 en H7 (+delen H4)	1	PO
NA322	PW H2 en H7 (+delen H4) (Toetsweek 1)	4	PW
NA323*	PW H3	4	PW
NA324*	PW H6 (Toetsweek 2)	4	PW

=*Vervroegd profileren

Nederlands

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
NE311	Lezen paragraaf 1 t/m 6	2	SO
NE312	Spelling: werkwoordspelling	3	SO
NE313	Presentatie taalkunde	2	MO
NE321	Grammatica	3	SO
NE322	Schrijfdossier	2	PO
NE323	Leesdossier	2	PO
NE324	Toetsweek: Lezen	4	PW

Scheikunde

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
SK311	Proefwerk H1 + H2	4	PW
SK312	Practicum H1	1	PO
SK313	Proefwerk H3 + H4	4	PW
SK314	Practicum H3+ H4	1	PO
SK315	Waterweek	1	PO
SK321	Proefwerk H5 (Toetsweek 1)	2	PW
SK322*	Proefwerk H6 +H7 TW	4	PW
SK323*	Practicum H5+ H6+ H7 (Toetsweek 2)	2	PO

=*Vervroegd profileren

Wiskunde

Toetscode	Omschrijving	Weegfactor	Toetsvorm
WI311	H1 Lineaire problemen	4	PW
WI312	H3 Kwadratische problemen	4	PW
WI313	H2 Gelijkvormigheid	4	PW
WI321	H5 Algebraïsche vaardigheden	4	PW
WI322	H8 Allerlei verbanden + lineaire formules opstellen (Toetsweek 1)	4	PW
WI323*	H4 Statistiek en procenten (Wiskunde A)	4	PW
WI324*	H9 Spreiding, tellen en kans (Wiskunde A) (Toetsweek 2)	4	PW
WI325*	H6 Kwadratische vergelijkingen en ongelijkheden (Wiskunde B)	4	PW
WI326*	H7 Goniometrie (Wiskunde B) (Toetsweek 2)	4	PW
WI327*	Algebra (Wiskunde B)	6	PW

*****=*Vervroegd profileren*